

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
Івано-Франківського інституту
«Одеська юридична академія»
(протокол № 5 від 12.12.2025 р.)

ВВЕДЕНО В ДІЮ НАКАЗОМ

директора Івано-Франківського
інституту
«Одеська юридична академія»
№ 153 від 12.12.2025 р.

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ
ТА ПРОВЕДЕННЯ КОНТРОЛЬНИХ ЗАХОДІВ
В ІВАНО-ФРАНКІВСЬКОМУ ІНСТИТУТІ
«ОДЕСЬКА ЮРИДИЧНА АКАДЕМІЯ»**

Вступ

Положення про порядок організації та проведення контрольних заходів Івано-Франківського інституту «Одеська юридична академія» (далі – Положення) є нормативним документом в якому встановлюються вимоги стандартизованих методик, призначених для кількісного і якісного оцінювання ступеня успішності тих, хто навчається, досягнення ними мети (змісту) вищої освіти.

Це Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту, наказів та листів Міністерства освіти і науки України, інших нормативних документів з питань освіти, Статуту Інституту та інституційних нормативних документів Івано-Франківського інституту «Одеська юридична академія» (далі – Інститут): Положення про організацію освітнього процесу, Положення про порядок визнання результатів неформальної та/або інформальної освіти, Положення про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти .

Це Положення встановлює інформаційну базу, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступені досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки фахівця у вигляді системи контрольних заходів, передбачених освітньо-професійною програмою підготовки фахівця.

Контрольні заходи щодо якості вищої освіти включають систематичний поточний, підсумковий контроль знань, тести, тестові завдання, задачі, пакети комплексних контрольних робіт для комплексної перевірки знань із навчальних дисциплін тощо. Вони розроблені з урахуванням вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики фахівця, освітньо-професійної програми, робочих програм освітніх компонентів.

1. Організація контролю успішності студентів в період навчання

1.1. Функції, система та засоби контролю за успішністю студентів

Згідно з Європейськими стандартами і рекомендаціями щодо забезпечення якості професійної освіти, оцінювання знань студентів — один із найважливіших елементів контролю за якістю вищої освіти. Результати оцінювання мають значний вплив на майбутню кар'єру студентів.

Оцінювання знань студентів необхідно розглядати як послідовне використання оприлюднених критеріїв, правил і процедур. Засоби контролю та діагностики повинні:

- визначити, якою мірою досягнуті заплановані навчальні результати та інші цілі програми;
- відповідати призначенню, тобто забезпечувати діагностичний,

поточний або підсумковий контроль;

- мати чіткі й оприлюднені критерії виставлення оцінок;
- здійснюватися особами, які розуміють роль оцінювання в набутті студентами умінь і знань, пов'язаних з їхньою майбутньою кваліфікацією.

У галузі контролю можна виділити три основні взаємозалежні функції:

діагностичну, навчальну та виховну.

Діагностична функція. Контроль – це процес виявлення рівня знань, умінь, навичок, оцінювання результатів навчання студентів.

Навчальна функція контролю проявляється в активізації роботи із засвоєння навчального матеріалу.

Виховна функція. Наявність системи контролю дисциплінує, організовує та спрямовує діяльність студента, допомагає виявити прогалини в знаннях, заповнити ці прогалини, простежити специфічні риси особистості, формує творчий підхід до предмета та прагнення розвивати свої здібності.

Систему контролю формують: екзамени, заліки, усні опитування, письмові контрольні роботи, атестації, тестування, реферати, лабораторні та курсові роботи, щоденникові записи, журнали спостережень, комплексні контрольні роботи.

За часом педагогічний контроль поділяється на вхідний, поточний, рубіжний, підсумковий, семестровий.

Вхідний контроль може проводитися на початку вивчення навчальної дисципліни з метою визначення готовності студентів до її засвоєння.

Поточний контроль проводиться науково-педагогічними/педагогічними працівниками на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки здобувачів освіти до виконання конкретної роботи.

Рубіжний контроль є формою поточного контролю і виставляється науково-педагогічним/педагогічним працівником, який проводить практичні заняття, на основі поточних оцінок здобувача освіти та за умов відсутності пропусків занять без поважної причини. Результати контролю заносяться у журнал обліку роботи академічної групи та в атестаційну відомість, за підписом уповноваженої особи та печаткою.

Підсумковий контроль – це підсумок вивчення пройденної дисципліни, що виявляє здатність здобувача вищої освіти до подальшого навчання. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому рівні або на окремих його завершених етапах.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувачів вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену,

семестрового екзамену за допомогою комп'ютерного тестування, диференційованого заліку або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни, і в терміни, встановлені навчальним планом. Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом за семестр.

Семестровий екзамен – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр, що проводиться як контрольний захід.

Комп'ютерне тестування – це автоматизоване тестування на базі спеціалізованих комп'ютерних програм. Основною складовою системи тестування є тестові завдання. Комп'ютерне тестування здобувачів освіти використовується при проведенні поточного й підсумкового контролю знань.

Кількість освітніх компонентів (дисциплін), з яких планується проведення екзаменів безпосередньо на екзаменаційній сесії, визначається навчальним та робочим навчальним планом.

Семестровий диференційований залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння здобувачем освіти навчального матеріалу з певної дисципліни на підставі результатів виконаних індивідуальних завдань. Семестровий диференційований залік планується за умови відсутності екзамену

Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку або заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені програмою навчальної дисципліни на семестр з цієї навчальної дисципліни.

Інститут може встановлювати здобувачам вищої освіти індивідуальні терміни складання заліків та екзаменів.

Екзамени проводяться згідно з розкладом, що доводиться до відома науково-педагогічних/педагогічних працівників і здобувачів освіти.

1.2. Оцінка як результат педагогічного контролю

Оцінка – спосіб і результат, який підтверджує відповідність або невідповідність знань, умінь і навичок студента цілям та завданням навчання. Вона передбачає виявлення причин неспішності, сприяє організації навчальної діяльності. Викладач з'ясовує причину помилок у відповіді, підказує студентові, на що він повинен звернути увагу при перескладанні.

Диференційовані оцінки:

Оцінка «відмінно» / А – виставляється, якщо студент має глибокі і системні знання, вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями; засвідчив уміння критично оцінювати варіантні підходи щодо сутності норм та уявлень; оволодів навиками

аналізувати, моделювати та адекватно оцінювати ситуацію; обізнаний з науковими працями вітчизняних та зарубіжних спеціалістів в даній області; матеріал викладає логічно, послідовно, переконливо.

Оцінка «добре» / В, С – виставляється, якщо студент виявив достатньо повні знання курсу; дає правильні, хоча і не завжди повні визначення явищ – дійсності; оволодів навичками співвідносити теоретичні знання з конкретними ситуаціями; висловлює своє ставлення до варіантних теорій щодо сутності явищ; засвоїв основи аналітичного методу; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень.

Оцінка «задовільно» / D, E – студент засвоїв програмний матеріал курсу в передбаченому обсязі з деякими неточностями у визначенні основних явищ та процесів; намагається висловити своє ставлення до проблемних питань, хоча і не завжди адекватно; вміє аналізувати набуті теоретичні знання і співвідносити їх з конкретними ситуаціями; виклад матеріалу непослідовний, неточний, з наявними помилками.

Оцінка «незадовільно» / FX, F – студент виявив слабкі (відсутність) знання теоретичного програмного матеріалу; не зміг дати визначення основних провідних категорій та явищ; відсутні навички адекватної оцінки норм і теорій; виклад матеріалу непослідовний, нелогічний, фрагментарний, з грубими помилками.

Недиференційовані оцінки:

Оцінка «зараховано» – виставляється, якщо студент виявив достатньо повні знання курсу; вміє узагальнювати теоретичний матеріал, співвідносити загальні знання з конкретними ситуаціями, засвідчив уміння критично оцінювати варіативні підходи щодо сутності поставлених питань, дає правильні, хоча і не завжди повні відповіді на поставлені запитання; висловлює своє ставлення до варіантних теорій щодо сутності явищ; допускає незначні неточності в розкритті окремих теоретичних положень; матеріал викладає не завжди логічно, послідовно і переконливо.

Оцінка «не зараховано» – виставляється, якщо студент виявив слабкі (відсутність) знання теоретичного програмного матеріалу; не зміг дати визначення основних провідних категорій та явищ; відсутні навички адекватної оцінки норм і теорій; виклад матеріалу непослідовний, нелогічний, фрагментарний, неточний, стислий; повна відсутність переконливості у викладенні матеріалу.

Результати навчання здобувачів вищої освіти щодо опанування навчальної дисципліни оцінюються за національною, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС. Загальне оцінювання засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу з кожної дисципліни здійснюється за результатами проміжного і підсумкового контролю.

Оцінка (за національною шкалою)		Мінімальний бал	Максимальний бал
Національна диференційована шкала			
Відмінно		90	100
Добре		74	89
Задовільно		60	73
Незадовільно		1	59
Національна недиференційована шкала			
Зараховано		60	100
Не зараховано		1	59
Шкала ECTS			
A		90	100
B		82	89
C		74	81
D		64	73
E		60	63
FX		35	59
F		1	34

Результати складання екзаменів, заліків (диференційованих та недиференційованих), захисту курсових робіт, проходження практик здобувачів освіти за національною, 100-бальною шкалою та шкалою ЄКТС вносяться до екзаменаційної відомості, навчальної картки, залікової книжки здобувача освіти.

Оцінювання результатів навчання, отриманих здобувачем під час вивчення освітнього компонента, формою семестрового контролю якої є екзамен, залік або диференційний залік, здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності (робіт), поточної успішності та підсумкового контролю.

Якщо здобувач освіти отримав під час екзаменаційної сесії більше трьох незадовільних оцінок, він підлягає відрахуванню з Інституту. Здобувачі освіти, які під час сесії не склали екзамени, заліки з однієї або двох дисциплін, повинні ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Як виняток, за наявності поважних причин, директор Інституту може продовжити термін ліквідації академічної заборгованості.

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: перший раз науково-педагогічному/педагогічному працівнику, другий – комісії, яка створюється керівником структурного підрозділу.

Здобувачі освіти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

1.3. Правила проведення контрольних заходів щодо визначення успішності здобувачів освіти

1.3.1. Проведення поточного контролю

Поточний контроль проводиться викладачами на всіх видах аудиторних занять. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи. Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та студентами у процесі навчання, забезпечення управління навчальною мотивацією здобувачів освіти (студентів). Інформація, одержана при поточному контролі, використовується як викладачем – для коригування методів і засобів навчання, так і студентами – для планування самостійної роботи.

Рубіжний контроль виставляється викладачем, який проводить семінарські/практичні заняття, на основі поточних оцінок студента та за умов відсутності пропусків занять без поважної причини. Оцінка рубіжного контролю визначається на основі обчисленої середньої арифметичної оцінки студента з округленням до цілої. Рубіжний контроль проводиться відповідно до встановленого розкладу, термін проведення атестації не може перевищувати двох календарних тижнів. Результати рубіжного контролю заносяться викладачем у журнал обліку роботи академічної групи та в атестаційну відомість, з підписом директора Інституту та печаткою.

Рубіжний контроль з дисциплін, які завершуються екзаменом, передбачає виставлення диференційованої оцінки. Рубіжний контроль з дисциплін, що завершуються заліком, передбачає виставлення недиференційованої оцінки.

За наявності у студента пропусків певних тем занять без поважної причини або поточних оцінок «незадовільно» студент повинен перескласти дані теми у термін проведення атестації. У випадку невиконання студентом даного пункту, як виняток, директор Інституту встановлює термін ліквідації заборгованості у формі резолюції на відповідній заяві студента. Студент, який не склав рубіжний контроль з однієї навчальної дисципліни, як виняток, може бути допущений до складання першого заліку.

1.3.2. Проведення семестрового контролю

Семестровий контроль з певної дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену, заліку (диференційованого заліку) в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному робочою програмою дисципліни. Форма проведення семестрового контролю (усна, письмова, комбінована, тестування тощо), зміст і структура екзаменаційних білетів (контрольних завдань) визначаються рішенням відповідної кафедри.

Оцінювання результатів навчання, отриманих здобувачем під час вивчення освітнього компонента, формою семестрового контролю якої є екзамен, здійснюється на основі виконання всіх видів навчальної діяльності (робіт), поточної успішності та підсумкового контролю.

Загальна оцінка складається:

- 60 балів – поточне оцінювання (результати виконання всіх обов'язкових видів робіт);

- 40 балів – результати підсумкового контролю.

Кількість балів за індивідуальну роботу, яка є складовою поточного оцінювання, не може перевищувати 10 балів.

Максимальна кількість – 100 балів.

Залік як форма семестрового контролю проводиться після закінчення вивчення відповідних дисциплін. Заліки приймаються викладачами, які проводили практичні, семінарські та інші заняття в навчальній групі або читали лекції з даної дисципліни.

Залік виставляється з урахуванням результатів роботи студента у семестрі (виконання студентом семестрових індивідуальних завдань та контрольних робіт, виступів на семінарських заняттях та оцінок поточного контролю) та підсумкового контролю. Залік виставляється на останньому практичному або семінарському занятті.

Загальна оцінка складається:

- 60 балів – поточне оцінювання (результати виконання всіх обов'язкових видів робіт);

- 40 балів – результати підсумкового контролю.

Кількість балів за індивідуальну роботу, яка є складовою поточного оцінювання, не може перевищувати 10 балів.

Максимальна кількість – 100 балів.

Допуском до семестрових контрольних заходів з певного освітнього компонента вважається накопичення під час аудиторних занять 33 % балів від максимальної кількості, що становить 20 балів.

Семестрові экзамени складаються у період екзаменаційних сесій згідно з розкладом, який затверджується директором Інституту і доводиться до викладачів та студентів не пізніше, ніж за місяць до початку сесії. Перевірка і виставлення оцінки за екзамен здійснюється екзаменатором в день проведення контрольного заходу. Відповіді здобувачів освіти

Відхилення від розкладу екзаменів неприпустимо. У разі захворювання екзаменатора завідувач кафедри повинен здійснити його заміну і сповістити про це Навчальний відділ.

На підготовку студентів до кожного екзамену відводиться не менше 2-4 днів (залежно від семестрового обсягу навчальних годин з дисципліни). Перед кожним екзаменом обов'язково проводиться консультація.

Екзамени приймаються лекторами, які викладали курс. У прийманні екзамену можуть брати участь викладачі, які проводили у навчальній групі практичні та семінарські заняття з дисципліни. Якщо окремі розділи дисципліни викладалися кількома викладачами, екзамен (залік) може проводитися за їх участю з виставленням однієї загальної оцінки. Як виняток, за наявності поважних причин, завідувач кафедри за погодженням з директором Інституту може призначати для приймання екзамену іншого викладача з числа лекторів даної дисципліни.

Директор інституту може визначити індивідуальні терміни складання екзаменів студентами у зв'язку з поважними причинами (хвороба, сімейні обставини, відрадження тощо), що підтверджені документально. У виняткових випадках допускається складання екзаменів поза екзаменаційною сесією, з дозволу директора. Поза екзаменаційною сесією можуть скласти екзамени і студенти, які навчалися за індивідуальним графіком.

Результати складання екзаменів, диференційованих заліків, захистів курсових проектів (робіт) та практик оцінюються за чотирьохбальною шкалою диференційованих оцінок («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»), а заліків – за двобальною шкалою недиференційованих оцінок («зараховано», «не зараховано»).

Ці результати вносяться до екзаменаційної відомості і залікової книжки (крім «незадовільно», «не зараховано») і навчальної картки студента (крім «незадовільно», «не зараховано»). У Навчальному відділі ведеться журнал обліку успішності студентів, де фіксуються результати екзаменів, заліків та виконання студентами інших видів навчальної роботи: навчальної та виробничої практики, курсових проектів (робіт), інших завдань протягом усього терміну навчання. Ці дані подаються Екзаменаційній комісії під час проведення атестації здобувачів – студентів-випускників закладу вищої освіти.

Якщо студент отримав під час екзаменаційної сесії більше двох незадовільних оцінок, він підлягає відрахуванню з Інституту. Студенти, які під

час сесії не склали екзамени, заліки з однієї або двох дисциплін, повинні ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру. Як виняток, за наявності поважних причин, директор може продовжити термін ліквідації академічної заборгованості.

Повторне складання екзамену допускається не більше двох разів: перший раз викладачеві, другий – комісії, яка створюється директором інституту.

За наявності екзаменаційної оцінки «незадовільно» при перескладанні виставляється оцінка «добре», «задовільно», «незадовільно».

Перескладання екзаменів з метою підвищення оцінки не допускається, але у виняткових випадках такий дозвіл може дати директор інституту.

Студент, який мав постійну відмінну успішність під час семестру та відмінну оцінку з рубіжного контролю (атестації), регулярно брав участь у обговоренні тем на семінарських заняттях, брав активну участь у засіданнях студентських наукових гуртків, студентських наукових конференціях та інших подібних заходах, може бути звільнений від складання іспиту за рішенням кафедри на основі подання викладача, який проводив семінарські заняття за погодженням з викладачем, який читав лекції з дисципліни, виставленням оцінки «відмінно» автоматично. Дане рішення затверджується на засіданні кафедри, оформлюється у вигляді протоколу рішення кафедри та погоджується з директором Інституту. Студент повідомляється про отримання ним автоматичної оцінки «відмінно» до початку екзаменаційної сесії на останньому практичному (семінарському) занятті. Автоматична оцінка «відмінно» виставляється у відомість в день проведення екзамену у присутності студента.

1.3.3. Захист практики

Залікові відомості з практики, що проводиться влітку, викладач підписує та здає особисто в навчальний відділ на наступний день після дати офіційного захисту результатів практики.

Залікові відомості з переддипломної практики студентів викладач підписує і здає особисто в навчальний відділ у день проведення заліку або наступного дня.

1.4. Оцінювання курсової роботи як різновиду навчально-дослідної діяльності здобувача освіти

Курсова робота – один із видів індивідуальних завдань навчально-дослідницького, творчого характеру, яка має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів з навчальної дисципліни, а й застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, електронно-обчислювальною технікою, використовуючи сучасні інформаційні засоби та

технології. Курсова робота є окремою заліковою складовою навчальної дисципліни і оцінюється як самостійний вид навчальної діяльності студента.

Тематика курсових робіт визначається кафедрами відповідно до змісту і завдань навчальної дисципліни. Вона повинна бути актуальною і тісно пов'язаною вирішенням практичних фахових завдань.

Студентам надається право вільного вибору теми роботи із запропонованого кафедрою переліку. Студенти також можуть обґрунтовано пропонувати свої теми.

Якщо при перевірці у курсовій роботі не виявлено фахових помилок, оформлення її відповідає затвердженим вимогам, а студент працював над нею систематично, то така робота може бути прийнята без захисту з оцінкою «відмінно» (за шкалою ECTS – A). У всіх інших випадках курсова робота захищається у комісії з виставленням відповідних оцінок.

Оцінка «відмінно» / A ставиться, якщо при виконанні курсової роботи у повному обсязі відповідно до завдання: змістовна частина не має помилок; відповіді на запитання членів комісії вичерпні й аргументовані; автор роботи регулярно пред'являв для перевірки окремі її розділи, систематично відвідував консультації; оформлення відповідає встановленим вимогам.

Оцінка «добре» / B, C ставиться, якщо курсову роботу виконано у повному обсязі відповідно до завдання, вона не має помилок, які потребують її корінної переробки; відповіді на запитання членів комісії даються по суті, але не в деталях; при поточній перевірці матеріал пред'являвся не завжди; консультації студент відвідував не регулярно.

Оцінка «задовільно» / D, E ставиться, якщо курсова робота виконана з відхиленнями від завдання, мають місце помилки у змістовній частині; оформлення не відповідає вимогам; при перевірці матеріал роботи не пред'являвся; консультації студент відвідував епізодично; на запитання відповідає, але не в повному обсязі.

Оцінка «незадовільно» / F, X виставляється, якщо курсова робота виконана не в повному обсязі та з відхиленнями від завдання; мають місце суттєві помилки, які тягнуть за собою переробку курсової роботи; оформлена вона з відхиленнями від вимог; студент регулярно пропускав заняття й консультації без поважних причин. Така курсова робота повинна бути допрацьована і повторно винесена на захист.

Комісії складаються з двох-трьох викладачів кафедри, у тому числі наукового керівника курсової роботи.

1.5. Тестові завдання як форма контролю успішності студентів

Тест – це сукупність завдань, апробованих на основі наукових критеріїв для педагогічного вимірювання з певною педагогічною метою. Мета тестового

контролю може бути узагальненою (підвищення якості навчання) чи локальною (мати конкретні цілі).

При конструюванні тесту розробляється стільки контрольних запитань (тестових завдань), скільки необхідно, щоб забезпечити з одного боку тематичну збалансованість тесту, а з іншого – дати можливість охопити всі або найбільш важливі навчальні елементи, якими у тесті представляється предметна сфера.

Для розробки тестового матеріалу використовується галузевий стандарт вищої освіти відповідної спеціальності або освітня програма (ОП), що містять програмні компетентності, які утворюють систему загальних та спеціальних (предметних) компетентності та програмні результати навчання, які в дескрипторах Національної рамки кваліфікацій забезпечують вимоги до рівня знань та умінь, якими має володіти здобувач вищої світи певного рівня вищої освіти відповідного.

Тест має включати різноманітні за формою, змістом, ступенем складності і кількості тестові завдання і охоплювати матеріал, з якого підлягають перевірки студенти. Форма тестування може бути письмова та/або комп'ютерна.

1.6. Контроль знань студента у позанавчальний час

До засобів контролю у позанавчальний час відносяться:

- перевірка виконання домашніх завдань, науково-дослідних і контрольних робіт. Оцінюється якість і акуратність оформлення, точність і оригінальність рішень, використання спеціальної літератури, наявність елементів дослідження, виконання завдання у встановленому обсязі відповідно до заданих термінів;

- перевірка конспектів лекцій і рекомендованої літератури;
- перевірка і оцінка рефератів в частині лекційного курсу, який самостійно проробляється;
- індивідуальна співбесіда із студентом на консультаціях;
- проведення навчальних конкурсів і олімпіад на кращого знавця предмета, кращого із спеціальності, краще виконання лабораторних, особливо навчально-дослідних робіт.

Контрольні заходи, що проводяться лектором на потоці і позанавчальний час, крім загальної мети, яка переслідує об'єктивну атестацію студентів, мають дати лектору дані для оцінки рівня роботи його асистентів, які ведуть практичні та семінарські заняття.

2. Атестація як форма підсумкового контролю знань здобувачів освіти

2.1. Загальні положення

Атестація здобувачів вищої освіти (далі – атестація) – визначення фактичної відповідності рівня освітньої та професійної підготовки (далі - ОПП) здобувача вищої освіти вимогам освітньо-кваліфікаційної характеристики (освітньої програми) відповідної спеціальності. Атестація здійснюється екзаменаційною комісією (далі – ЕК) після завершення теоретичного та практичного навчання за відповідним освітнім ступенем (далі - ОС). Атестація завершується видачею диплома встановленого зразка. Строки проведення атестації визначаються навчальними планами підготовки фахівців з вищою освітою. Строк повноважень ЕК становить один календарний рік.

Атестаційний екзамен повинен визначати рівень засвоєння здобувачами освіти матеріалів фахових дисциплін, уміння самостійно аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції, активно використовувати набуті знання у своїй професійній діяльності, здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі права, що передбачає застосування правових доктрин та принципів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Головною з функцій атестації є контроль та оцінювання рівня фахових знань, навичок реалізації та застосування норм матеріального та процесуального права, отриманих здобувачем протягом навчання. Реалізація цієї функції припускає перевірку методологічних і теоретичних принципів, проблем і положень основних компонентів, а також уміння їх використовувати в аналізі застосування юридичної аргументації та практичній діяльності. Важливе значення має функція виявлення навичок розв'язання практичних завдань, конкретного аналізу проблемних ситуацій

Програми атестаційних екзаменів розглядаються науково-методичною радою та затверджуються директором Інституту.

Перелік та кількість дисциплін, що виносяться на атестаційний екзамен, визначаються галузевими стандартами освіти (за наявності), навчальними планами та освітніми програмами.

2.2. Організація атестації

ЕК створюється щорічно як єдина для всіх форм навчання у складі голови, заступника голови (за необхідності) та членів комісії з кожної спеціальності та певним ОС. Залежно від кількості випускників можливе створення декількох комісій або підкомісій з однієї спеціальності або однієї комісії для кількох споріднених спеціальностей у межах відповідної галузі знань.

Персональний склад комісії подається науково-методичною радою на затвердження директору Інституту за два місяці до початку роботи ЕК.

ЕК працює за графіком, затвердженим директором Інституту. Графік роботи ЕК оприлюднюється не пізніше ніж за місяць до початку її діяльності.

До атестації допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі вимоги навчальних планів з відповідної спеціальності. Допуском до складання атестаційних екзаменів є список допущених здобувачів вищої освіти з певної спеціальності, затверджений директором Інституту, за поданням навчального відділу інституту.

Результати складання атестаційних екзаменів визначаються оцінками за прийнятою шкалою оцінки знань з урахуванням теоретичної, наукової та практичної підготовки здобувачів вищої освіти. Рішення ЕК про оцінку результатів складання атестаційних екзаменів, здобуття певної кваліфікації приймається на засіданні комісії голосуванням простою більшістю голосів членів ЕК, які брали участь у її засіданні. При однаковій кількості голосів голова ЕК має вирішальний голос. Оцінки виставляє кожен член комісії, а голова підсумовує їх результати по кожному здобувачу вищої освіти.

Перескладання атестаційного екзамену з метою підвищення оцінки не дозволяється.

Здобувачам вищої освіти, які успішно пройшли атестацію, ЕК приймає рішення про присвоєння кваліфікації. На підставі цих рішень ЕК видається наказ про закінчення навчання, у якому зазначається присвоєна кваліфікація.

Якщо відповіді здобувача вищої освіти на атестаційному екзамені не відповідають вимогам галузевих стандартів (за наявності) і встановленим критеріям, здобувачу вищої освіти, за рішенням ЕК, виставляється оцінка “незадовільно”.

Здобувач вищої освіти, який не склав атестаційний екзамен, наказом директора Інституту відраховується з Інституту як такий, що не пройшов атестацію. Йому видається академічна довідка встановленого зразка.

Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на засідання ЕК, то в протоколі комісії зазначається, що він не атестований у зв'язку з неявкою на засідання ЕК. У разі неявки здобувача вищої освіти на засідання ЕК з поважної причини, після надання відповідних документів (медичні довідки тощо), директор Інституту може прийняти рішення про встановлення здобувачу вищої освіти індивідуальних термінів складання атестаційних екзаменів. Здобувачі вищої освіти, які не атестовані у затверджений для них строк, мають право на повторну атестацію в наступний термін роботи ЕК протягом одного навчального року.

2.3. Оцінювання знань під час атестаційного екзамену

Під час проведення усного атестаційного екзамену оцінюється відповідь на кожне основне питання білету окремо, виставляється загальна оцінка за наступними критеріями:

Відповідь здобувача вищої освіти оцінюється на «відмінно», якщо вона містить повне, розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу; відображає чітко знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку і взаємодії, правильне формулювання тлумачень відповідних понять; свідчить про знання назв і змісту передбачених програмою нормативно-правових актів (для найважливіших - необхідно знати рік їх прийняття); містить аналіз змістовного матеріалу, самостійні висновки здобувача вищої освіти, формулювання та аргументацію його точки зору; логічно і граматично правильно викладена.

Відповідь здобувача вищої освіти оцінюється на «добре», якщо вона виявляє загалом високий рівень знань здобувача вищої освіти щодо всієї програми навчальної дисципліни та практично відповідає викладеним вище вимогам, однак, при цьому не містить самостійного аналізу питання або не повністю аргументована, або не містить окремих елементів чи ознак, які не є суттєвими для характеристики предмету питання; або містить незначні неточності, які не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття тощо).

Відповідь здобувача вищої освіти оцінюється на «задовільно», якщо вона є неповною, не містить усіх необхідних відомостей про предмет питання, є не зовсім правильною: наявні недоліки у розкритті змісту/ понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно -правових актів, нечіткі характеристики відповідних явищ; не є аргументованою, не містить посилань на нормативно-правові акти; свідчить про наявність прогалин у знаннях здобувача вищої освіти; викладена з істотним порушенням логіки подання матеріалу; містить багато теоретичних помилок.

Відповідь здобувача вищої освіти оцінюється на «незадовільно», якщо здобувач вищої освіти не відповів на поставлене запитання, або відповідь є неправильною, не розкриває сутності питання, або допущені грубі змістовні помилки, які свідчать про відсутність знань у здобувача вищої освіти, або їх безсистемність та поверховість, невміння сформулювати думку та викласти її, незнання основних положень навчальної дисципліни.

Шкала виставлення підсумкової оцінки атестаційного екзамену за відповіді на три теоретичні питання

№ п/п	Загальна оцінка за національною шкалою	Оцінки за кожне питання в екзаменаційному білеті	Середня арифметична оцінка за атестаційний екзамен
1	Відмінно	«5», «5», «5»	5.0
		«5», «5», «4»	4.67
2.	Добре	«5», «4», «4»	4.33
		«5», «4», «3»	4.0
		«4», «4», «4»	4.0
		«5», «3», «3»	3.66*
		«4», «4», «3»	3.66
3.	Задовільно	«4», «3», «3»	3.33
		«3», «3», «3»	3.0
		«3», «3», «2»	2.66
4.	Незадовільно	-	-

Оцінки за шкалою ECTS у співвідношенні з національною шкалою виставляються наступним чином:

Середня арифметична оцінка за атестаційний екзамен	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	Кількість балів
4.67-5.00	A	Відмінно	90-100
4.00-4.33	B	Добре	82-89
3.66	C		74-81
3.0-3.33	D	Задовільно	64-73
2.66	E		60-63
2.33 і нижче	FX	Незадовільно	35-59
	F		1-34

3. Апеляція результатів контрольних заходів здобувачами вищої освіти

Здобувач вищої освіти має право звернутися за обґрунтуванням щодо результатів поточного оцінювання та/або наявними, на його думку, порушеннями процедури проведення контрольного заходу до викладача, який здійснював оцінювання. У випадку незгоди з результатами контрольних заходів здобувач вищої освіти має право подати письмову апеляційну заяву.

Процедура оскарження результатів складається із трьох етапів: подання скарги, розгляду скарги, прийняття та оприлюднення рішення апеляційної комісії. Детальний порядок та процедура оскарження закріплена у Положенні про порядок оскарження процедури та результатів проведення контрольних заходів в Івано-Франківському інституті «Одеська юридична академія».

4. Прикінцеві положення

Положення про порядок організації та проведення контрольних заходів Івано-Франківського інституту «Одеська юридична академія» розміщене на веб-сайті закладу вищої освіти.

Це Положення набирає чинності з моменту його затвердження Вченою радою Інституту та введення в дію наказом директора Інституту.

У випадку внесення змін або доповнень до державних нормативно-правових документів, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають свою чинність і замість них вносяться необхідні зміни, що затверджуються Вченою радою Інституту та вводяться в дію наказом директора Інституту.